

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

**A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZ.
SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS
KÖZLÖNYE**

MEGJELEN HAVONTA KÉTSZER

SZERKESZTŐ-
SÉG ÉS KIADÓ-
= HIVATAL:
BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY-UTCA 89.

SZERKESZTI

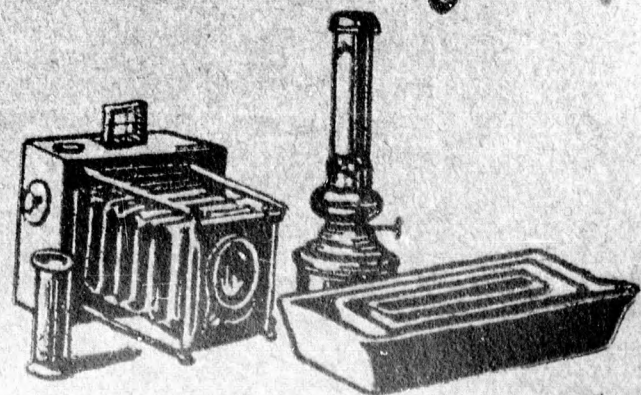
KOHLMAN ARTUR Dr.

ELŐFIZETÉSI ÁR
EGÉSZ ÉVRE:
= 14 KORONA
EGYES SZÁM =
ÁRA 60 FILLÉR

BARTA. E. 06.

"Patria" r.-t. nyomása
Budapest, Üllői-ut 25.

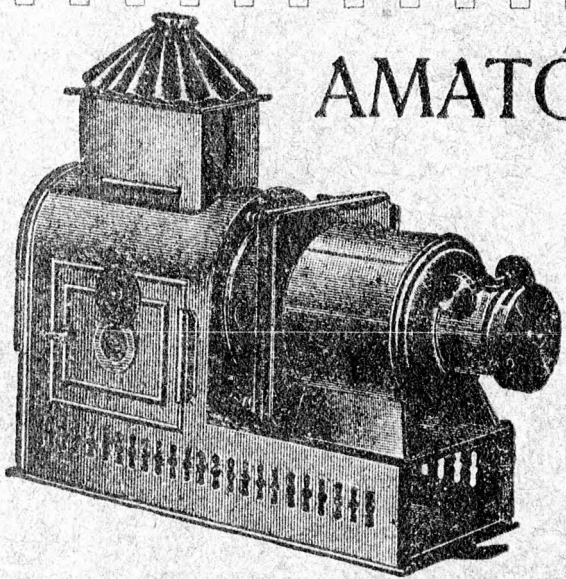
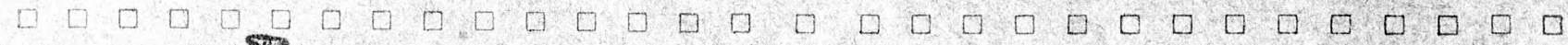
□ ■ J. HAUFF & CO G.M.B.H. FEUERBACH (WÜRTTBG) ■ □

Hauff-féle szárazlemezek. Közönséges szárazlemez, Ortochromatikus pillanatlemez, Fényudvarmentes ortochromatikus lemez egyforma árúak. ∞ ∞

Legtisztább öntés. Kitünő fódés és átlátszóság. Semmiféle sárga színeződése nincsen, tehát minden előhívóhoz egyaránt használható. Kiválóan alkalmas álló előhívókhoz. ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞

Hauff-féle Flavín-lemez. Ortochromatikus pillanatlemez. Sárga üveg használata nélkül természetihven adja vissza a sárga és zöld színeket. Előnyös hegyi felvételeknél, havas tájaknál, virágok és színes jelmezeknél. — Bővebb felvilágosítást a Hauff-féle PHOTO-KÉZIKÖNYV ad. — Ingyen! ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞

Hauff-féle Diapozítív-lemez. Vetítés-, stereoskop- és ablak-képekhez. — Kiválóan fényes és plasztikus hatású. — Fekete, barna és ibolyakék tónusok elérésére alkalmas. ♥ Használati utasítás minden csomagban van. Kapható minden foto-üzletben.

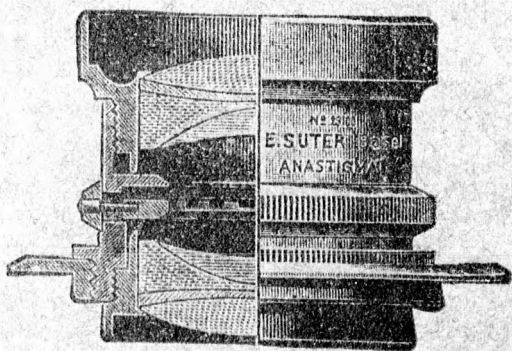
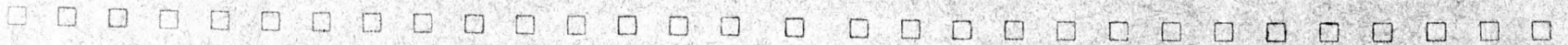

AMATŐR FÉNYKÉPEZŐ ÖN?

Ha igen, akkor ne elégedjék meg egyszerű kis képecskéknek előállításával, hanem foglalkozzék a gyönyörű szép **vetítőművészettel**, mert csak ezzel fogja megmutatni, hogy Ön az előrehaladott amatőrök osztályába tartozik. A fényképezéshez és vetítéshez szükséges valamennyi gépet és kelléket e szakma legelső és legnagyobb *www* gyárának 201. számú árjegyzékében találja. *www*

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE auf AKTIEN vormals R. HÜTTIG & SOHN IN DRESDEN

☐ Filiale: WIEN IX/1., BERGGASSE Nr. 4. ☐
 ∞ Eladás minden fotóüzlet útján. ∞ ☐

OPTISCHE ANSTALT E. SUTER, BASEL

Különlegességei: **FÉNYKÉPEZÉSI OBJEKTIVEK** minden előforduló munkálathoz. ♥ Különös figyelmébe ajánlatnak mindenkinek: **SUTER ANASZTIGMÁTJAI** F:7,2 és F:6,3. (Schweizi szabadalmi szám 21872.)

Arcképekhez, csoportokhoz, leggyorsabb pillanattfelvételekhez, épületek, belső helyiségek (interieurök), nagyítások és reprodukciókhoz. ♥ A legjobb univerzális objektív. ♥ Uj! Suter-anasztigmat, III. sor., F:5. Uj! ♥ Suter-anasztigmat-sorozatok minden mérethez. Aplanátok F:5, F:8, F:12. Arckép-objektívek, Petzval-rendszer. F:3,75, F:3,2

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ Suter Klapp-kamarál 9×12, 9×18 és 13×18 cm. 3-féle kivitelben. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥
 Árjegyzék ingyen Suter Cartridge-kamarái filmekre 82×108 mm. és 8×12 lemezekre. Árjegyzék ingyen és bérmentve. ♥♥♥♥ Suter Prizma-kettős-távcsövei, hat és tízszerezsek. ♥♥♥♥ és bérmentve

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

□ Legrégibb és legnagyobb üzlet
e szakban. □ Alapítva: 1878.

PEJTSIK KÁROLY

□ FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE □

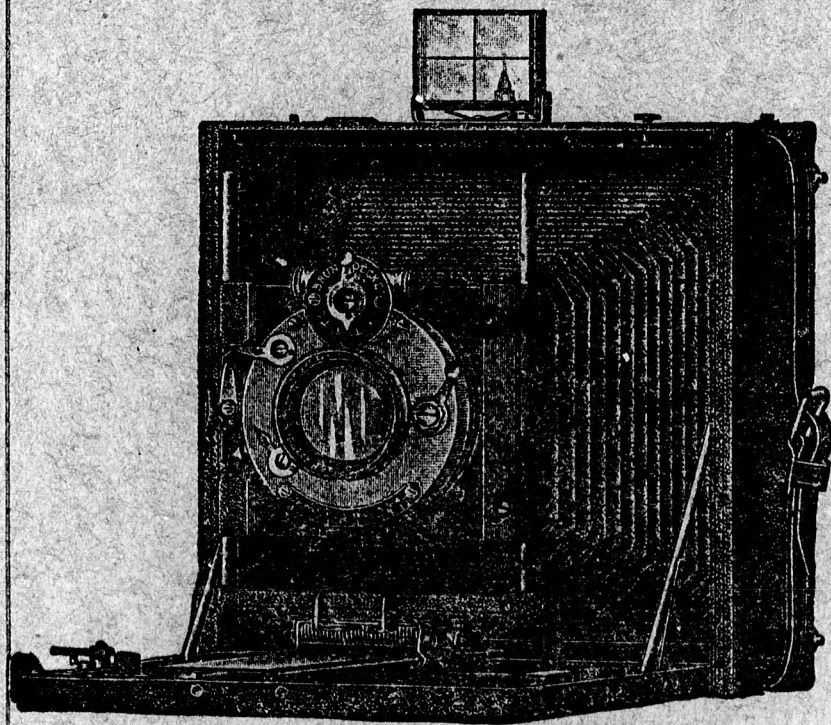
IV., Városház-utca 1 BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1
(Standard-palota) alatt

Ajánlja:
minden
a fényképe-
szeti szak-
mába vágó
készülékeit
és czikkeit
jutányos
árban.

müterem
kizárólag
amatőr-
célokra.

□ □ □ □
Felvilágosítás
és képes nagy
árjegyzék □ □
□ □ kívánatra
a legnagyobb
készséggel.

UNIVERSAL-PALMOS

□ □ □ könnyű fémből □ □ □

ZEISS-ANASTIGMATTAL

Palmos-kamarák 6×8 cm., 9×12 cm.,
(sztereo-felvételekre is) 3¹/₄×4¹/₄ inches,
4×5 inches és 9×18 cm. nagyságu pano-
ráma-felvételekhez, csomagfilmekre, Zeiss-
csomagolásra és tekercs-filmekre ugyan-
□ □ azon beállítás mellett. □ □

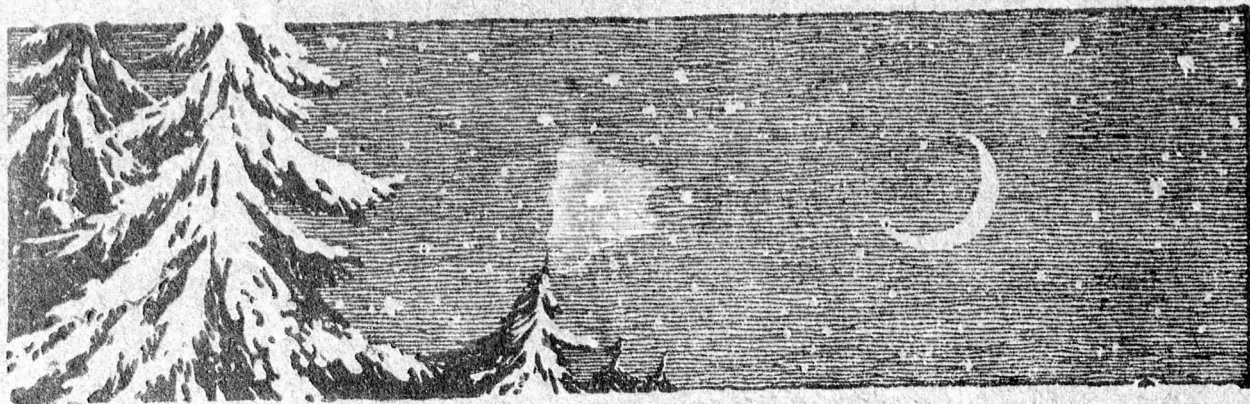
Kérjük a „P. 32” számú árjegyzéket.

□ □ (Ingyen és bérmentve.) □ □

CARL ZEISS, JENA

WIEN, IX/3, FERSTELLGASSE 1, ECKE MAXIMILIANPLATZ
BERLIN FRANKFURT A. M. HAMBURG LONDON SZT-FÉTEKVÁR

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

AZ

EMERA-PAPIROS

a téli hónapokban nélkülözhetetlen,
képek homályos világítás mellett való
gyors előállítására és másolására

AZ EMERA-PAPIROS
teljesen kimásolható és utólagos
kifejlesztés és másolás megkezdése
□ mellett is egyaránt használható □

AZ

EMERA-PAPIROS

□ felülmulhatatlan □

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

III A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK III
 HIVATALOS KÖZLÖNYE

A fényképezés esztétikája.

Irta: LÁNG ANDOR.

A művészi felvételekről.

Minden művészet csupán *egy* célt ösmer el és tűz ki feladatául: *a nagy természet jelenségeinek megörökítését.* E nagy földadatot természetesen nem oldhatjuk meg automatikusan, gépiesen. A talentum sohasem másolja a természetet szolgálai módon, mert így mesterséggé válnék a munkája, hanem azokat az impressziókat, amiket a fenséges természet a szemlélőben kelt — szinte saját egyéniségén keresztül — örökíti meg.

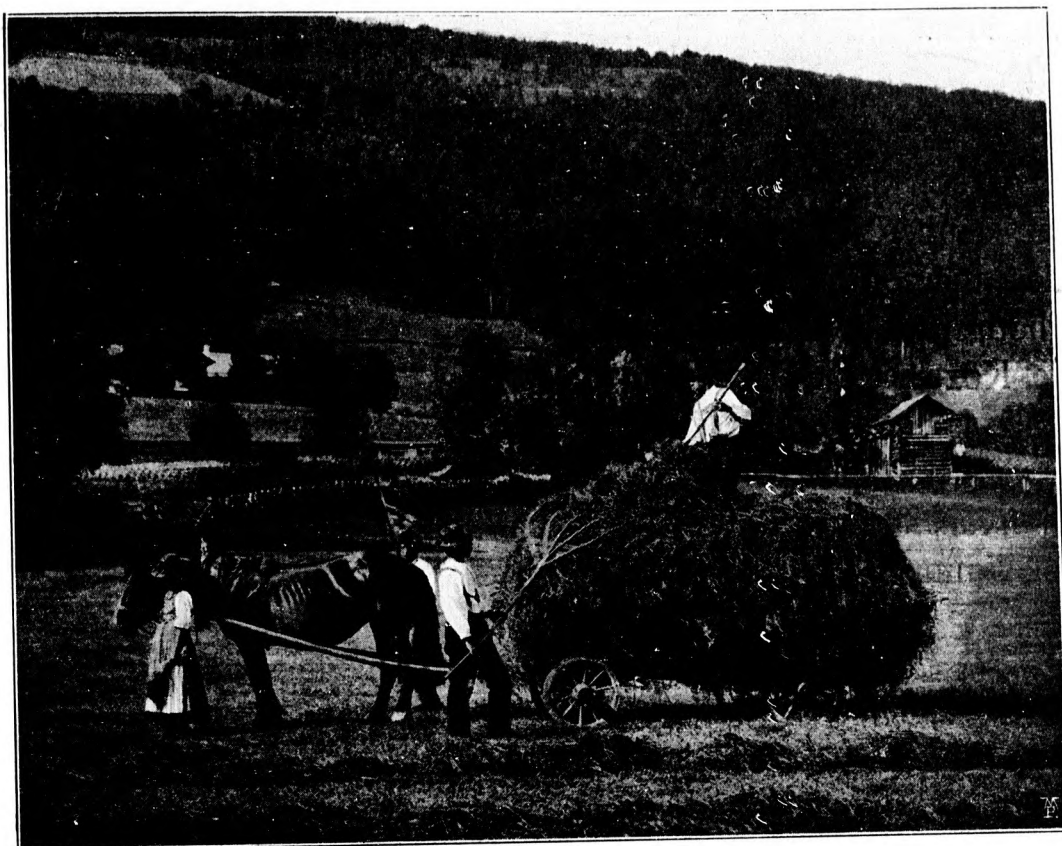
Ez elvitázhatatlan alapigazságból indulva ki, föltehetjük már most azt a kérdést, hogy vajjon mi avatja tulajdonképpen a fényképezőt művészsé s hol nyilatkozhatik meg az ő munkájában a művészi karakter? Jelen cikkünkben megkívánjuk állapítani azokat az alaptörvényeket, melyek a fényképezőt, *a gépies másoló helyett, művészsé teszik.*

Az amatőr-fényképező, tárgyát — mint minden más művész — a nagy természetből meríti és célja ugyancsak mint más ihletett emberé, az élettelen, szervetlen, avagy az élővilág megörökítése. A végtelen nagy univerzum számtalan témát szolgáltat, mert hiszen a természet csupán csak nagy és felséges tárgyat produkál. És mégis akárhányszor megtörténik, hogy két vagy több egyén is vállalkozik egy és ugyanazon szépségű objektum megörökítésére és csak kevés kiválasztottnak sikerül azt valóban művésziiesen visszatükröztetni. A legtöbbjében hiányzik az a művészi érzék, hogy tárgyának főmotívumát megkeresve, azt egységesen feldolgozza s így *egyéni séget is* vigyen a képébe. Ezek számtalan részletre aprózzák tárgyukat, minélfogva az nélkü lözi az egy séget, a fenséges *harmoniót*, amely pedig mindig megvan a természetben.

Legfontosabb feladata tehát a művészi fényképezőnek, hogy kikutassa azt a motívumot, amelyet

SZÉNARAKÁS

Jose, Simper,
Wien

Második főfeladatunk abban rejlik, hogy megtalált alapmotívumunkat mikép helyezzük el képünkön. E feladat megoldására sincsenek szabályok. Újból ízlésünk, egyéniségünk és esetleg művészi ösztönünk szabhatja csak meg a helyes útát. Szabályok legfeljebb arra vannak, hogy ily esetben miképpen *nem* szabad eljárni. S itt elsősorban a szimetrikus beállításra gondolunk, amidőn a lefotografálandó motívumot képünk kellő közepére helyezzük s gondosan figyeljük, hogy képünkön a főmotívumot zavaró egyéb részletek is kellő precizitással megörökíttessenek. *Szimetria a természetben nincsen*, annál kevésbé lehet a képen, mely a megörökítendő objektumnak pedig csak egy része.

Az olyan kép tehát, amelyen az alapmotívumot a kellő közepén helyeztük el, mesterkéltté, művésziatlenné válik.

Gyakorlati szabályként megemlíthetjük a következőket:

Figurális dolgokat kissé oldalt helyezzük el:

Tájképeknél a mellékalakokat vagy a háttérben, vagy az előtérben ugyan, de sohasem exponált helyen kell elhelyezni.

Zsánerképeknél az alakokat az előtérbe hozzuk.

Ez általános szabályok azonban nem mindig kötelezők s csupán vezérelvül állíthatók fel.

Főtörekvésünk legyen, hogy képünk összhangja meg ne bontassék és egy harmonikus egészet képezzen.

Fejtegetéseinket a következőkben foglalhatjuk össze: Ha művészi munkát akarunk alkotni, képünk alapmotívumát kell öntudatosan megválasztanunk. A megválasztásnál ízlést, egyéniséget és művészi érzést kell kifejtetni s azt képünkön minden zavaró hatású részlet kihagyásával kellőképpen elhelyezni, úgy hogy az teljesen *zárt egész* legyen. Ez a művészeti fényképezés ábécéje, amely nélkül képünknek művészi jelleget nem biztosíthatunk.

Barangolások. (Cikksorozat.)

Irta: RÉVÉSZ ZOLTÁN.

V. Tavaszi témák.

Közeleg a tavasz. A nap fényes sugarai hívják, csalogatják az embert ki a szabadba. Egy végtelenül édes mámorító érzés hatja át a sziveket, a megújulásnak, a tiszta, a korlátlan szabadságnak érzete. Közeleg a tavasz, az illatos, a rügyfakasztó, a balzsamos levegőjű kikelet.

Rideg prózai szakszerű cikket szándékozom írni, de a tavaszról írván, akaratlanul is rímbe csendül a próza és himnuszszá válik a közönséges leírás.

Abba hagyom az arcfotografálás elméletének további tárgyalását és engedve a fenséges természet hívó szózatának barangolásaimat *kint folytatom a szabad természet* végtelen birodalmában.

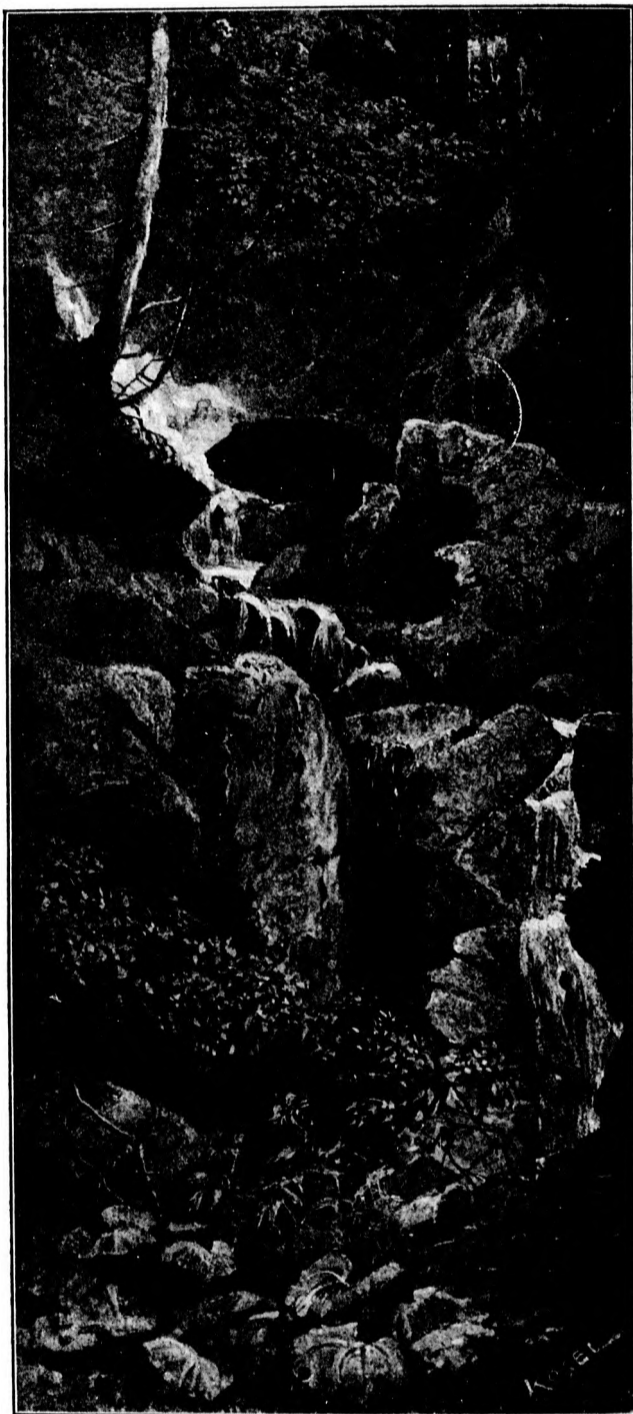
Tán akad amatőr-társaink között, aki azt kérdezheti micsoda téma találkozhatik most, midőn kopár a föld, szárazak és lombtalanak a fák és a hónak utolsó nyomát is felszívta a nap sugarának korai melege. Beismerem, hogy lenne némi jogosultsága a kérdésnek és koncedálok azt is, hogy a virágzó fák, a nap sugaraiban tündöklő pázsit, a zöld bokrok között húzódó patak csillogó tükre hálásabb témája lehet az amatőrnek, mint az alig ébredő természet egyhangú kopársága, de mégis, ha széttekintünk a természet nagy tárházában, megkapja figyelmünket egy-egy táj komoly melankóliája, méla hangulata, megakad tekintetünk egy-egy korhadó fa érdekes ágazatán és lebilincseli figyelmünket a fák üres, koronáján átszűrődő napsugarak játéka. A szélkergette felhők játéka s az ezzel járó folytonosan változó világítású fényhatások ellenállhatatlanul is képezésre csábítanak. Hisz olyan az elénk táruló természet, mintha hosszú komor álomból szebb és vidámabb létre ébredne.

Fel kell azonban tételeznem, hogy nem minden amatőr-fényképező tud folyékonyan olvasni a természet könyvéből, nem mindenki érti meg annak beszédét teljesen és így azok lelkében a természet ezer szépsége nem kelt

fel semmiféle emelkedett érzést, hangulatot, miért is annak megrögzítésére sem képesek.

Azonban ezek részére is — eltekintve a portré-fotografálástól — igen sok szép téma áll rendelkezésre. Hogy a sok közül csak néhányat is megemlítek, nagyon hálás témául

H. C. Kosel,
Wien

VÍZESÉS

szolgál falusi udvarok, régi utcacélesztetek, ósdi házak és háztájak fényképezése. Ezeken kívül nagyon szép téma enteriőrök és különösen templomi enteriőrök fotografálása és hogy ez utóbbi mennyire hálás anyag és mennyi művészettel kezelhető, azt kiváló példákkal illusztrálják

□ ÁRNYÉK A HÓBAN □
□ Limbacher Sándor dr., Pozsony □

az angol *Evans* gyönyörű és abszolút művészbecsű napsugaras templomi hangulatai. Nagyon hálás anyag az amatőrnek a nemsokára megkezdődő szántás-vetés fotografálása is. Hogy mily hatás érhető el ez utóbbi témának művészi érzékű feldolgozásával, ékesen bizonyítják a *Forgách* István grófnak lapunk múlt évfolyamában és a H. C. *Kosel*-nek csak legutóbb közölt ily tárgyú képei.

Ámde patakrészletek, erdei utak, tópartok megannyian oly témák, melyek tavasszal magukon viselik azt a különös varázst, mely annyira megkap bennünket, a szabad természet nyílt ölében, hogy talán képtelenek is volnánk üres lemezekkel visszatérni és amelyek — ha jól fotografáltunk, elvitázhatatlanul magukon viselik e hangulatot: — a tavaszt.

Vegyük tehát elő a mi szerszámainkat, akaszszuk nyakunkba a táskát és *keressünk tavaszi témákat*.

Hibás diaposzítivok.

Az egyszerűség dacára, amelylyel a közönséges diaposzítivok előállítása jár, aránylag igen sok hiba észlelhető a manapság annyi helyen és oly nagy számmal látható ablak, illetve vetítőképeknél. Ezért tartjuk helyénvalónak néhány szóval e hibák *okairól és azok elkerülhetőségéről* szólni. Ezek a leggyakrabban előforduló hibák a következők:

- túlerős* (rendkívül fedett) *lemezek*;
- kemény képek*;
- homályos, monoton egész felületek* vagy *részek*;
- gyenge fedetlen *lemezek*;
- fátyolos, nem tiszta *képek*.

1. *Túlfödött*, azaz átlátszatlan a diaposzítiv akkor, ha az exponálás túl hosszú volt, vagy pedig az előhívás igen soká tartott. Ebben az esetben még lehet valami jó gyöngítővel segíteni.

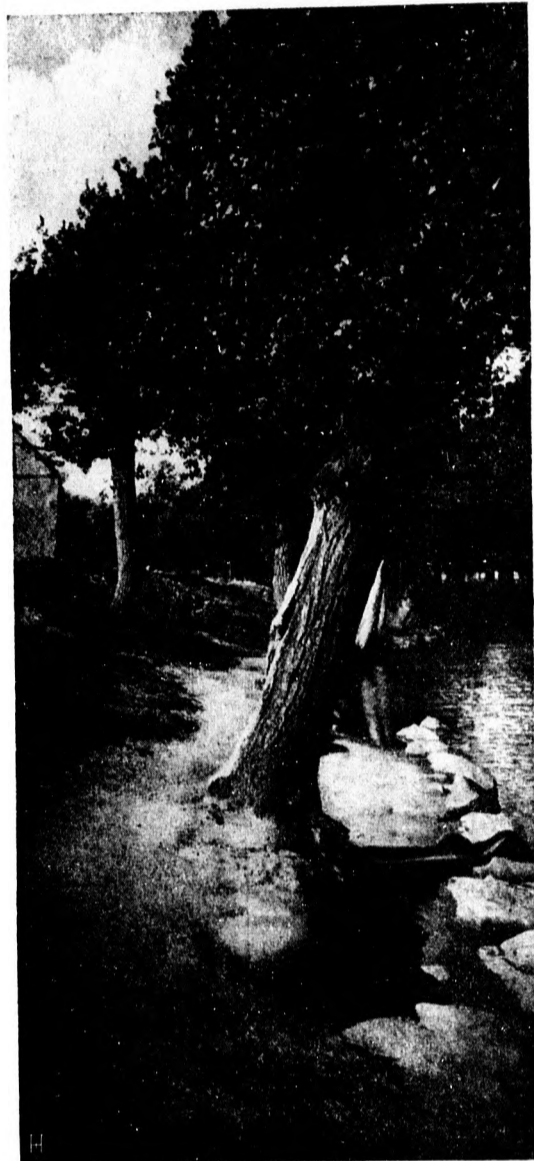
2. *Kemények* a diaposzítivok akkor, ha rövid volt a megvilágítás, túlerős előhívóval idéztük elő, vagy pedig az eredeti negatív fátyolt kapott. Előbbi esetekben nem lehet segíteni, utóbbinál az új képet intenzívebben, tehát a fényforráshoz egészen közel víve másoljuk és gyenge, lassan ható előhívót alkalmazunk. Megjegyzendő azonban, hogy azok a vetítő-diaposzítivok, melyek kemények, tehát mély fekete és hófehér részletekkel és ezért rendkívüli élénkséggel bírnak, a laikus közönség tetszését rendszerint sokkal könnyebben és

□ *Láng Andor,*
□ *Budapest*

□ TANULMÁNY □

nagyobb mértékben fogják megnyerni, ámbár a lány karakterüek sokkal közelebb állanak a természetességhez.

H. C. Kosel,
Wien

PATAK PARTJÁN

3. *Homályos*, monoton akkor a diapozitív, ha gyenge, túlexponált negatívról másoltuk, vagy ha magát a diapozitív-lemezt túlsoká exponáltuk. Utóbbi esetben a diapozitív használhatatlan. Ha a hiba a negatívban rejlik, akkor arról selyempapír alatt és gyenge fényenél kell másolatot készítenünk és a fejlesztést — gyakori brómkáli alkalmazásával — addig vinni, míg a legerősebb fények tisztán maradnak. Ha pedig ez eljárás dacára is a rögzítés után gyengének mutatkoznék a kép, akkor nyugodtan meg lehet erősíteni.

4. *Fátyolos*, nem tiszta képek. Az ily eset, mely úgy az ablak-, mint a vetítő-képeknél igen zavarólag hat, több okból eredhet. Először is valószínű, hogy valami illetéktelen fény, u. n. fátyolfény érte a lemezt akár az exponálás előtt, akár utána. Lehet az is, hogy kémiai fátyol, illetve színfátyol van jelen, mely előbbi

az emulzió felvonásakor szokott keletkezni, utóbbi pedig valamely alkalikus előidéző befolyásának eredménye. Sokszor azonban a zavaró ok éppen a tisztátalan kezelésben, elégtelen mosásban, régi rögzítőoldat felhasználásában rejlik.

a) A fényfátyol abban nyilvánul, hogy egyenlőtlen vastagabb vékonyabb réteg keletkezik, mely a lemez áttetszőségét veszélyezteti. Ha a lemez szélei fedetlenül maradnak, akkor a sötétkamra fénymentessége nem megbízható, nem tökéletes.

b) A kémiai fátyol a lemeznek teljes vagy részleges feketedését jelenti.

c) A színfátyol rendszeren barnás üledék alakjában jelenik meg, az egész lemezt elborítja. Ez vagy valami régi túlságosan alkalikus előidéző alkalmazása következtében keletkezett vagy pedig azért, hogy a rögzítést követő mosás nem történt elég alaposan.

Míg a fémfátyol, vagy kémiai fátyol által ért lemezeken nem lehet segíteni, addig az előhívó fátyollal rongált lemezeken gyöngé vérlúgsóoldattal még igen sikeresen javíthatunk. (A vérlúgsóoldatot egy kevés vatta segítségével kenjük a lemez kijavítandó részeire.)

Egy igen eredeti és különös fajta fátyol az ú. n. *mészfátyol*, amely olykor-olykor szintén előfordul. Ez úgy keletkezik, hogy a fejlesztés

□ Zvarinyi Lajos, Békés-Csaba □

□

□
□
□

□
□

FIU-ARCKÉP

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

Heinrich Knöfler, Wien

ERDŐBEN

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

téshez vasoxalátot használunk és azután mésztartalmú vízzel mossuk ki a lemezt. Úgy kerülhetjük el, hogy az előhívás után néhány percig destillált vízben áztatjuk a lemezt, vagy pedig rövid időre 3%-os sósavoldatba teszszük. A diapozitív az előhívás után *gyakran fémszerű fényes réteget kap*, mely száradás után is megmarad rajta. Ez azért van, mert a megvilágítás igen rövid volt. Ugyanis, midőn az ilyen esetben hosszantartó előhívás által még ki akarunk erőszakolni nem létező részleteket, az alkalikus előhívó feloldja a feles-

leges ezüstsót, mely rendkívül finom fémfátyol alakjában a lemez emulziójára rakódik. Ez a fátyol pedig oly szorosan tapad oda, hogy az alatta lévő képrétegre már semmiféle folyadékkal sem lehet hatást gyakorolni. Az a lemez, melyet ily baleset ért, többé nem használható. Egészen *apró, tűszúrászerű, átlátszó pontcskák* vagy azáltal keletkeztek, hogy a lemezt nem poroltuk le, mielőtt a gépbe tettük volna, vagy az előhívást megelőző leöblítéskor a vízvezeték csapját igen erősen eresztettük meg.

F. I.

□

b. Hívös Iván, Budapest

CIGÁNYOK

Hogyan készíthetünk egy nappali fénynagyító-készüléket.

Közli: FAYER SÁNDOR.

Minden modern amatőr legmagasabb vágyainak egyike, a nagyítás. Gumminyomatot, pigmentet csak a legkritkább esetben és nagy nehézségekkel készíthetünk kis negatívról. Ha nagyító-készüléknek vagyunk birtokában, nem vagyunk kénytelenek a nehézkes 13×18 , vagy még nagyobb készülékekkel dolgozni. A nagyítógépek azonban *drágák*. Ezért óhajtom amatőrtársaimat alábbiakban megismertetni azzal, hogy miképp készíthetünk magunknak egyedül is teljesen jól működő nagyító-készüléket.

Mielőtt a készülék elkészítéséhez fognánk, tisztában kell lennünk azzal, hogy hány-szoros nagyításokat szándékozunk készíteni. (Mindig a kép egyik oldalát vesszük figyelembe pl. 9×12 -ről 2-szeres nagyítás 18×24 .)

Hogy a nagyítás éles legyen, úgy a papírt, mint a negatívot a lencsétől bizonyos távolságra helyezzük el.

Ha egy n -szeres nagyítást akarunk elérni, akkor a negatívnak a lencsétől való távolságát következőképpen számíthatjuk ki:

$$\left(1 + \frac{1}{n}\right) \times \text{gyútávolság};$$

az érzékeny papiros távolságát pedig:

$$(n + 1) \times \text{gyútávolság}.$$

Pl. a nagyítás legyen 2-szeres (9×12 -ről 18×24 , cm.-re) a lencse gyútávolsága pedig 12 cm.

$$\left(1 + \frac{1}{2}\right) \times 12 = 12 + \frac{12}{2} = 12 + 6 = 18,$$

a negatívot tehát 18 cm.-re helyezzük el a lencse középpontjától

$$(1 + 2) \times 12 = 12 + 24 = 36,$$

az érzékeny papír távolsága a lencsétől 36 cm.

Az egész készülék magassága tehát 54 cm.

Minél nagyobb legyen tehát a nagyítás és minél nagyobb a lencse gyútávolsága, annál nagyobb lesz a készülék. Ne akarjunk tehát túlságos nagyításokat eszközölni és válasszunk lehetőleg oly lencsét, melynek gyútávolsága körülbelül egyenlő a nagyítandó negatív kisebbik oldalával pl. 9×12 -nél 9 cm., 13×18 -nál 13 cm. stb.

Bármilyen objektívvel, bármilyen nagyításokat végezhetünk, csak pontosan kell számítanunk. Természetesen, hogy minél nagyobb a nagyítás annál inkább veszít a kép élességéből.

Objektívül használhatunk periszkopokat, aplanatokat, anasztigmatokat stb.; bármelyikkel igen éles nagyításokat érünk el, ha megfelelően lediafragmázzuk.

Felhasználhatjuk gépünk objektívét, vagy egy közönséges színházi látcső nagyobbik lencsését, ha úgy helyezzük el, hogy bármikor ki és betehetjük a gépbe.

A lencse gyútávolságát úgy számítjuk ki, hogy fényképező gépünkön elhelyezve, egy lehetőleg távoli tárgyat élesre beállítunk és a lencse középpontja és a homályos üveg közti távolságot lemérjük, vagy egy milliméterekre beosztott vonalzó végére helyezzünk egy fehér papírlapot és a lencsét a vonalzón addig mozgatjuk, míg a papíron éles képet nem látunk, ekkor a gyútávolságot a vonalzóról leolvashatjuk.

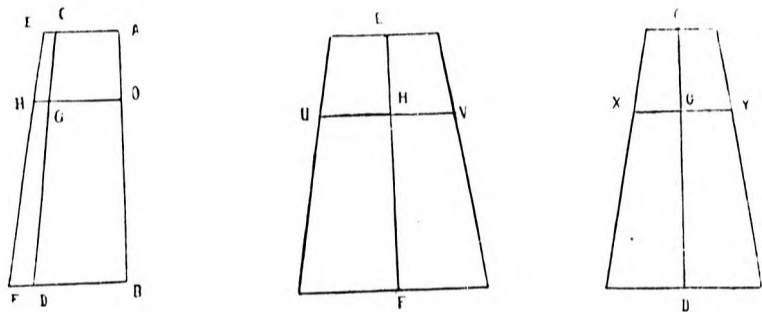
Ezen előkészületek után hozzáfoghatunk a gép tulajdonképeni elkészítéséhez. A készüléket vagy kemény lemezpapírból vagy vékony deszkákból állíthatjuk össze. Ennek egyik felét, mely későbbben a gép belső oldalait fogja alkotni, fekete papírral vagy fekete homályos mázzal (mattlakk) vonjuk be.

Egy papírlapra most egy hosszú egyenes vonalat rajzolunk, és egy meghatározott ponttól lemérjük fölfelé és lefelé az előbb kiszámított adatokat. (Fölfelé a negatív távolságát a lencsétől, lefelé pedig az érzékeny papír távolságát a lencsétől). Fönt és lent egy egy merőlegeset húzunk, melyen fönt a ne atív nagyobbik és kisebbik oldalának felét, lent pedig a nagyítás nagyobbik és kisebbik oldalának felét mérjük le és a kapott pontokat összekötjük:

A—O a negatív távolsága az objektívtől
 B—O a nagyítás " " "
 A—B a készülék tengelye
 A—C a negatív kisebbik oldalának fele
 A—E a negatív nagyobbik oldalának fele
 B—D a nagyítás kisebbik oldalának fele
 B—F a nagyítás nagyobbik oldalának fele.

A készülék oldalfalait következőkép készítjük el:
 Az előkészített lemezpapírra, illetve deszkára C—D vonal hosszúságának megfelelő egyenest húzunk; fent a lemez kisebbik oldalának megfelelő nagyságú merőleget, lent pedig a nagyítás kisebbik oldalának megfelelőt húzunk és a kapott pontokat összekötve két ilyen darabot kivágunk.

Ezután E—F-nek megfelelő egyenesre a negatív és nagyítás nagyobbik oldalait az előbbi módon reáviszszük. Ebből szintén két darabot készítünk. Így nyerjük a készülék négy oldalát, melyen még csak G és H pontokat kell megjelölnünk.

Végül még a kemény papírból vagy deszkából az objektívdeszkát kell elkészítenünk, melynek nagysága $U-V \times X-Y$.

Az elkészített részeket úgy illesztjük egymáshoz, hogy fény ne hatolhasson a szekrény belsejébe.

Az objektívet pontosan az objektív-deszka közepén helyezük el és egy fekete papírból készített diafragmával ellátva pontosan H és G pontokra helyezük.

A negatívot a készülék felső részén egy megfelelő nagyságú és kivágással ellátott dobozzal leszorítjuk. Az érzékeny papírt szintén egy megfelelő dobozban helyezük el és a gépet beleállítva leszorítjuk.

Most még az exponálásról kell gondoskodnunk. Legcélszerűbb a negatívra egy nagyobb dobozt helyezni és evvel exponálni.

Ha negatívról nagyítunk, akkor bromezüst papíron pozitív képet kapunk, ha ellenben diapositivról végezzük a nagyítást, úgy negatív-papírra, vagy lemezre tehetjük azt.

Aki pontosan betartja ezt az útasítást, az minden fáradtság nélkül igen könnyen készíthet egy élesen nagyító készüléket, mert a kivitel sokkal könnyebb, mintsem az a leírásból látszik.

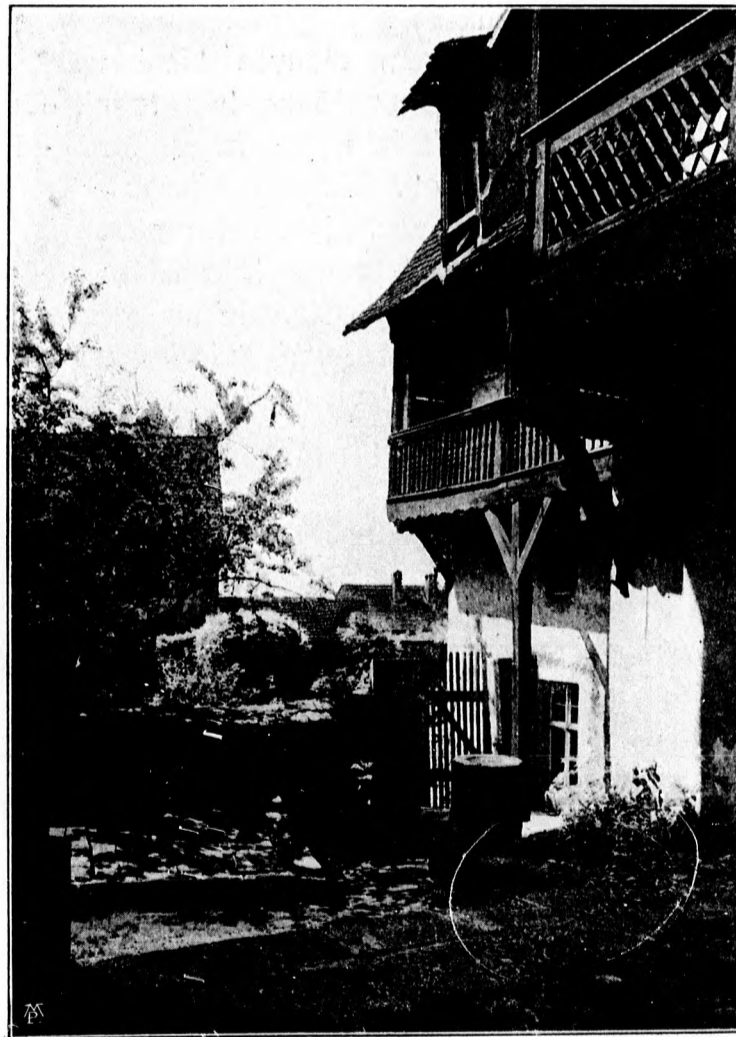
Az ozotypiáról.

A pigment-, és gummi eljárás között középhelyet foglal el az ozotypia. Dacára azoknak a szép szín- és árnyalathatásoknak, melyek ez eljárással elérhetők, nálunk még mindig kevesen foglalkoznak vele. A már közölt eljárás-módok után ezúttal Karl Lützel, müncheni fotoművésznek következő leírását közöljük.

Durva felületű papírt (Schleider & Schüll-, *Whatmann-*, *Zanders-*, *Schäuffelen-*, vagy Harding-féle) 2—5 százalékos halenyv-oldattal (timsó nélkül) preparálunk és a következő oldattal érzékenyítjük egy széles ecset segítségével.

100 gr. víz	} oldat
10 gr. kaliumbichromat	
10 gr. mangansulfat	

Miután a papírt sötétben megszáritottuk, negatív alá helyezük és addig másolunk erős fény mellett, míg minden részlet jól látható. Most a másolatot újból addig mossuk, míg a víz már nem színeződik sárgára, mely eljárás 20—30 percig tart. A másolatot azután vagy tovább dolgozzuk, vagy elteszszük.

Otto Friedrich, Wien.
 CSÖNDES HELY.

TEHENEK
A VIZBENÁgoston
Béla,
Budapest

A kép átvitelére egy hasonló nagyságú pigmentpapírt használunk, még pedig olyformán, hogy mind a kettőt a következő oldatba teszszük:

víz	1000 rész
hydrochinon	2 "
vassulfat	1 "
koncentr. ecetsav	3 "
magnesiumsulfat	5 "
glycerin	10 "

A pigmentpapirost egy percre ebbe az oldatba helyezük és azután a chromátpapirost utána, és mikor már kissé átáztak, a felületükkel egymáshoz tapasztjuk, kiveszszük és egy gummisajtoló hengerrel összesajtoljuk. Ezután előnyös kissé száradni hagyni és csak azután az előhíváshoz fogni. Előhívás előtt a papírt félórán át vízben fürösztjük, hogy kissé megpuhuljon. A hydrochinonnal az érzékenyítő oldatot szabályozhatjuk. Több hydrochinon hozzáadás által puha, több ecetsav hozzáadása mellett erőteljesebb képet nyerünk. Clorcalcium hozzáadása révén *gumminyomathoz hasonló másolatokat* nyerünk. Az előhívás 36–65° vízben történik. Előhívás után a másolatot vízfürdőbe helyezük, hogy jól kimosódjék.

Oczvirk
Henrik,
Salgó-Tarján

REMÉNY

KÉPEINKRŐL.

IRTA: KOHLMAN ARTÚR DR.

Lapunk mai tartalmának más irányú bő tartalma ugyancsak kevés helyet enged nekünk ezúttal közölt képeinknek bírálati megbeszélésére.

A műmelléklet szerzője, *Blau* Herman egyenesen meglepett bennünket azzal a rohamosan gyors fejlődésével, mely e kezdőamatőrből igazán a legrövidebb idő alatt teljesen a művészi fényképezés irányában haladó — *művész-amatőrt* csinált. „Az Ördögárok télen” című kép eredetije bromnagyítás, mely a felette lágy, szép fehérekben sok részletet és a ködösen szürke levegő leheletszerű tónusától a féltónusok és

Horváth
C. Guidó
BudapestPAJKOS
KIRÁNDULÓK

mélyebb árnyékok egész skáláját mutatja. A hangulatos téma megválasztása, kitűnő beállítása erős művészi érzékre vall. Tanítómestere — aki telivér művész-amatőr — méltán lehet büszke szorgalmas és igen fehérséges tanítványára, főleg pedig annak ez első nagyobb sikerére, melynek alkalmából — mindkettőjüket üdvözljük.

Ujjoncunk is van megint, b. *Hüvös* Iván személyében. Első képe „A cigányasszony és leánya a városban” kedvesen fejezi ki azt az elfogultságot, melyet a cigányok — főleg a fiatal és nagyon szép cigányleányka — a „nagy”, de nekik mégis csak szűk

Bató
József,
Budapest.

EX LIBRIS,
iskolai
kiállításból

városban éreznek. Helyes a kép beállítása is, mely az utcát (úttestet) ferdén, az alakokat pedig a kép széléig állította be. Lehet ugyan, hogy némelyek e képet kissé pózoltnak fogják ítélni — ami nézetünk, hogy az alakok nem pózoltak. Azonban azt a velünk netán ellentétes véleményen levők is elfogják ismerni, hogy az alakoknak nem a kép kellő közepén, hanem inkább a szélén való elhelyezése a pózoltság látszatát csökkenti.

Limbacher Sándor dr.-t viszont mi mutattuk be kissé „elfogultan“ ujoncként, lapunk múlt számában való első szereplése alkalmából. Mert, amint jeleztük, az illusztris ujonc e második képét már akkor láttuk volt. Festői beállításában, hangulatosságában, a — részletekben, tónusokban gazdag — havon szélesen elnyújtott fa-árnyékokban (melyek a nap ellen esz- közlött felvételre vallanak), oly megkapóan szép téli tájképet ad nekünk a — mester, melyért a művész legszebb jutalma: az *osztatlan* elismerés biztosan kijár Limbacher Sándornak, akit lapunk múlt számában tévesen Limbeck-nek neveztünk.

Gencsy Gyula kedvenc témáját a kálváriát, templomot, temetőt ezúttal téli mezben mutatja be. A temető és környékének hótakarója, a szürkességében ködös levegő, a hó alól kikandikáló száraz cserjék, oly borongós hangulatot keltenek, mint amilyent csak az elmulás gondolata és érzete ébreszt fel bennünk. E kép is úgy tárgyánál, mint felfogás, beállítás és technikai kivitel tekintetében méltó helyet foglal az eddig közölt sorozatban.

Láng Andor arckép-tanulmánya kiváló jó világítási tanulmány. Az arc-él erős megvilágítása mellett az

árnyékolt részleteknek teljes átlátszósága és rajza érdemel még különös elismerést.

Oczvirk Henrik „Remény“ c. képe szépen fejezi ki azt, amit a szerző ez arcképtanulmányával kifejezni óhajt. Mintha azonban az arc világítása és elhelyezése a modellre nézve kevésbé előnyös volna. Ahogy a képet nézzük, hiszszük, hogy a magasabb, a művészi irányban haladó szerző oly helyzetbe is hozhatta volna modelljét, mely egyúttal az arcvonások húsége szempontjából is megfelelt volna. Ámde — s ezt hangsúlyozzuk — ez teljesen szubjektív véleményünk, mely talán már csak azért sem autentikus, mert hiszen mi a tanulmány modelljét nem láttuk.

Ágoston Béla ezúttal is kitünő állat-életképet ad „Tehenek a vízben“ c. képével, melynek festői háttere ugyancsak emeli a kép művészi becsét. A képnek fejléc alakja pedig azt bizonyítja, hogy szerzője ki tudja hasítani az egész felvételtől azt, ami a képnek tulajdonképpen tárgya és ezzel megszabadítja a hatást esetleg teljesen lerontani képes mellékes és zavaró részletektől.

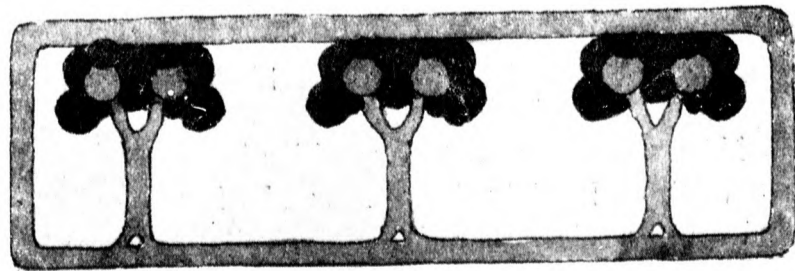
Horváth C. Guido ezúttal egy kirándulás kedvesen pajzán epizódját küldte be. A kocsis bakján ülő két férfi — a kocsis és egy férfi a kirándulók társaságából — a szemben látszó és a hátsó kocsi- rugóra felkapaszkodott két fiatal úrinő a fogat alapos „megtelt“-ségét, a hölgyek arcán látható derült mosoly pedig a kirándulók széles jókedvét látszik bizonyítani.

Két fiatal *amatőr-rajzoló-művésznek* munkáját is bemutatjuk olvasóinknak. Mindkettőt az iskolai kiállítások alkalmával fedeztük fel, ami világosan szól az iskolákba beviendő művészi irányról írt fejtegetéseink igazsága mellett.

Bató József a fekete-fehér folthatások, a tusrajz technika alapos ismerőjének mutatkozik be e művészi koncepcióju szép ex libris-ével. Oly tehetséget árul el, amelynek továbbfejlesztése még sok sikert hozhat a fiatal művész amatőrnek.

Teplánszky Sándor fej- és zárólécének eredetije finoman stilizált, szépen színezett kis akvarell. Igazán sajnáljuk, hogy nem bocsáthattuk eredeti, gyengéd színeiben olvasóinknak szemléletére. Azonban azt hiszszük, így is elismerést arat, amelyet meg is érdemel.

Teplánszky Sándor, Budapest.

FEJ ÉS ZÁRÓLÉC. Iskolai kiállításból.

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Pyrogallus gyors idéző. *F. Hofbauer* a „Phot. Wochenblatt“ hasábjain ismertetést közöl arról, hogy a medicinikus szappan — nátronoliv-olajszappan — hozzátétele kitűnő szer ahhoz, hogy a nagy ammoniák — vagy szóda — fölösleggel bíró pyrogallus fejlesztő-okozta szemcsés fátyolt, illetve a tűhegy nagyságú átlátszó pontocskákat kiküszöbölje. A szerző szerint kitűnő rapid hatású a következő összeállítású fejlesztő:

I. Alkohol (96 ^o -os)	50 kcm.
Glycerin (30 ^o -os)	8 „
Pyrogallus	8 gr.
II. Víz	60 „
Nátriumsulfít	12 „
Szóda	5 „
Glycerin (30 ^o 13)	10 kcm.

Egy 13×18-as lemez fejlesztéséhez körülbelül 2—3 kcm.-t veszünk a következő szappanból: 2—3 medicinikus szappant egy dörzscsészében szétgyömörítünk, vízzel összekeverünk és az egészet 150 kcm.-re vízzel feltöltjük. Magának a fejlesztőnek az összeállítása akkép megy végbe, hogy annyi vizet veszünk, amennyi a 13×18-as lemez befödéséhez éppen elég és ehhez az első oldatból 10 cseppet, a másodikból 2—3 cseppet veszünk.

Álló előhívás brenzkatechinnal. Készítsük el a következő három tartalékoldatot:

A) víz	1000 kcm.,
nátriumsulfít	200 gr.,
brenzkatechin	20 gr.
B) víz	1000 kcm.,
nátriumphosphat	200 gr.
C) 10% brómkálium-oldat.	

Használatra keverjük 1000 kcm. vizet 30 kcm. A), 30 kcm. B) és 15 kcm. C)-vel. A lemezek árnyalatosságuk, átlátszóságuk és fátyolmentességük dacára is bámulatatosan fedettek lesznek.

Jó metol-hydrochinon előhívó. Hans Spörl *Praktische Rezeptsammlung* című kitűnő kis zsebkönyvében a következő jó recipét adja:

I. Destillált víz	1000 kcm
metol	15 gr
natrium sulfít	140 „
II. Destillált víz	1000 kcm
natrium sulfít	100 gr
hydrochinon	15 „
III. Destillált víz	1000 kcm
szóda (kristály)	150 gr.

Normális használatra egyenlő részeket keverünk az I., II. és III. folyadékból. Az előhívó összeállítása mindenkor közvetlenül használat előtt történik.

Brómrez erősítő. A sok ismertetett erősítő módszer dacára sem érdektelen az, mely az alábbi recipe szerint történik:

I. Rézvitriol	50 gr
destillált víz	600 kcm
brómkalium	20 gr
II. Ezüstnitrát	2 ¹ / ₂ gr
destillált víz	50 kcm.

A lemezt alapos kimosás után az I. oldatban halványítjuk és a II.-ban feketítjük. Végül pedig ismét alaposan kimoszuk. Az erősítést tetszés szerint akár hányszor ismételhetjük, ha az első erősítés kellő fedettséget nem eredményezett.

Hólyagok brómezüst papirokon. Gyakran tapasztaljuk, hogy különösen a meleg évszakokban készített brómezüst másolatainkon vagy nagyításainkon azok kimosása alkalmával hólyagok keletkeznek, melyek képeinket hasznavehetlenekké teszik. *H. Baker* e bajon aképpen segít, hogy a rögzítés és kimosás között *metyl-alkohol* fürdőt alkalmaz, melyben a képek mintegy 10 percig maradnak.

Szép vörös tónusok fénytelen papirokon. Celloidin, vagy zselatin kimásoló-papirokon szép vörös tónusokat érhetünk el, ha a képeket, melyek közvetlenül a kimásolás után alaposan kimosandók, a következő platinszinező fürdőbe tesszük:

konyhasó	4 gr.,
porozott timsó	5 gr.,
forró vizet	225 kcm.-ig öntünk.

Ha a folyadék egészen világos lett, akkor 0.1 gr. kaliumplatinchlorürt teszünk bele. A képeket már akkor vesszük ki, mikor színük még *nem* változott meg lényegesen, mire rögzítjük és újból alaposan kimoszuk. A kép színe, mely ez eljárás után az angol platinpapirokról rötél tónusához hasonlít, kívánatra még egy kevéssé sötétebbre is változtatható, ha a képeket teljes száradásuk után vegytiszta szűrő, vagy selyempapíros közé tesszük és forró vasalóval átsimítjuk.

KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSOK.

A berlini általános nemzetközi fényképtárlat. Miként Berlinből értesülünk, minden jel arra mutat, hogy a képviselőházban ez év július havában megnyíló kiállítás *valóban nemzetközi jellegű* lesz. Eddig Európának csaknem minden nagyobb fotoegyesülete képviselteti magát e világhírűnek induló tárlaton, melyre a rendezőség már eddig is félévnél régebben készül és amely ezután még csak hónapok múlva nyílik meg. A rendezés egész folyamata, az agitációnak módja, a bel- és külföldi sajtónak állandó — fázisról-fázisra való informálása — magán viseli a kiváló szakférfiak és a soktagú rendezőség kitűnő összműködésének jellegét. A kiállítás rendezőségének élén a német foto-folyóiratok szerkesztői és kiadói állanak, akik a külföld összes lapjaival élénk összeköttetést tartanak fenn és azokon keresztül szólnak a külföldi amatőr- és szakfényképezőkhöz. Az ily rendezés eredménye már most megjósolható, mert nem lehet más, mint *teljes siker*. Legutóbb a bécsi Camera Club jelentette be legkiválóbb tagjaival való részvételét. Ugyancsak a legutóbbi héten a Photographischer Club Frankfurt a/M., a moszkvai művészfényképezők köre, a Wiener Amateur-Photographen-Club, a Photographischer Amateur Club-Cassel, a Club Deutscher Amateur Photographen-Prag, Gesellschaft von Freunden der Photographie-Jena és a „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége” is. A prágai csillagvizsgáló legújabb holdfelvételeit küldi. Az ipar köréből történt számos újabb bejelentés közül a következőket soroljuk fel: Vereinigte Fabriken photographischer Papiere, Dresden; Kunstanstalt Albert Frisch, Berlin; Emil *Wünsche*, Reick b. Dresden; *Unger & Hoffmann*, Dresden; Richard *Jahr*, Dresden; *Carl Ernst & Co*, Berlin; *Leipziger Buchbinderei A. G. vorm. Fritzsche* stb. Minthogy számos állami intézet és iparos február végéig még nem jelentette be a szükségelt felületet, a rendező bizottság a végső *bejelentési határidőt március 31-ére tolta ki*.

A „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége” e kiállításból is kiveszi a részét és jókora falfelületet biztosított a tagjai által kiállítandó képek részére. Minthogy e felület helyei egyelőre még nincsenek teljesen betöltve, a szövetség gyűjteményes küldeményében való részvételre *legkésőbb még e hó 25-ig* jelenthetik be a tagok képeiket. Ez irányban a Szövetség lapunk hivatalos részében külön felhívást is intéz tagjaihoz. Reméljük, hogy — nem *hiába*.

Művészi sztereoszkop-képek első kiállítása Bécsben 1906. évben. E kiállítás ez évi június 20-tól augusztus végéig tart. Résztvehetnek bel- és külföldi amatőrök és szakfényképezők. A bejelen-

tések f. é. május hó 20-ig eszközlendők. A díjak szeptember közepén kerülnek kiosztásra. A három első díj *egy-egy arany*, a hat második *egy-egy ezüst*, a harmadik pedig *egy-egy bronz* plakett. Azonkívül *minden kiállító egy-egy emlékplakettet kap*. A kiállítandó sztereoszkopképek legkésőbbben f. é. június 1-ig beküldendők. Bejelentési űrlap, kiállítási tervezet a „Photo-Sport” szerkesztőségétől — Wien, III., Hauptstrasse 95. sz. — kérendő.

A Merck-féle kiállítás Darmstadtban. Multkori hireink kiegészítéseképpen adjuk a következő Darmstadtból vett tudósítást, mely az E. *Merck* vegyészeti gyár feltűnést keltett kiállításának részleteit adja tudtunkra.

Annak a hatalmas pyramisnak tetején, melybe a cégnek kiváló minőségű foto-gyártmányai felhalmozva voltak — óriási mennyiségű kaliumbromid (bromkáli-) kristályokat tartalmazó tartály állott. Alatta körben impozáns üveghengerek, melyek ferrosulfáttal (vasgálic), hydrochinonnal, pyrogallus-savval és brenzkatechinnel telvék. E két utóbbi kristályozott és szublimált alakban került kiállításra. Egy alábbi gyűrűt képeztek a sokat használt natriumthiosulfat (alkénes savas natron) üvegtartályai. E vegyi készítmények már így kívülről is elárulták azoknak *kifogástalan* minőségét. Természetesen az előhívók és rögzítő fürdők elkészítéséhez szükséges többi összes vegyszerek is elhelyezést nyertek ez óriási gúlában. Igen szép kiállítási tárgy volt az a két nagy tartály is, melyben kaliumferrocyanid és kaliumferricyanid (sárga, illetve vörös vérlugsó) volt. Hasonlóképpen feltűntek az aránylag ugyancsak nagymennyiségekben meglevő arany- és ezüstsók mintái is. A *röntgenfényképezés* speciális szükségleti cikkeit többek közt egy platinbariumcyanür-ernyő képviselte.

A többi készítmény egyenkénti felsorolását mellőzve, csupán a kaliumjodid, ezüstnitrat, kollodiumot, továbbá a főleg sárgaüveg-készítéshez használatos aurantiakollodiumot, valamint a negatív-, zapon- és vöröslakkok tömegét említjük meg. Ha pedig e lajstrom kiegészítéseképpen még megemlékezünk a színező és színező-rögzítő fürdőkhez szükséges legfontosabb kellékeknek kristály-, por-töltény és pilulaszerű alakban felhalmozott tömegeiről és azoknak az elsőrangú szakértőknek *elismerő* véleményéről, akik e kiállítás anyagából mintákat véve, azokkal kísérleteztek, akkor azt hisszük, úgy nagyjában tájékoztattuk olvasóinkat e kiállításnak érdekes és tanulságos voltáról.

A cég versenyen kívül állított ki.

□

□

Az amatőr-szövetség feladatai.

Levél a szerkesztőhöz.

Szak- és napi sajtónkban mindezideig nem indult meg a kívánatos mozgalom szövetségünk érdekében. Hiszem, hogy ez csupán azért történt, mert a szövetség vezetősége eddig a taggyűjtési és szervezési munkálatokra fektette a fősúlyt. Mindazonáltal engedje meg tisztelt Szerkesztő úr, hogy szövetségünk egy szerény tagja, alulírott, kifejthessem nézetemet feladatainkról annál is inkább, mert hivatalos és szaklapunk: „Az Amatőr“, bizonyára túlszerénységből mindeddig nem méltatta kellően szövetségünk céljait és törekvéseit.

Országgra szóló szövetségünk, *legnagyobb* amatőr-egyletünk — mely célul tűzte ki, hogy országszerte megkedvelteti a művészeti és tudományos fényképezést és színvonalának emelésére, fejlesztésére törekedik — nem lehet el anélkül, hogy feladatait a nyilvánosság előtt pertraktálják.

Úgy tudom, hogy előadások és bemutatások már a közel jövőre vétettek tervbe, úgyszintén a megvalósítás stádiumába lépnek legközelebb a tagoknak egymásközti társas érintkezését fejlesztő estélyek is. Szükségesnek tartom ezeken felül, hogy a művészeti fényképezés nivója pályadíjak kitűzése, tudományos és esztétikai viták által előmozdításuk, gyakorlati tanfolyamok, demonstrációk, házi, országos és nemzetközi kiállítások rendezése által *már most* emeltessek.

Nagyban elősegítené céljainkat egy megfelelő szakkönyvtár és múzeum létesítése, valamint tudományos (röntgen és mikrofotografia) gummi-, pigment-, az ozotipianyomat és színes fényképezési tárlatok rendezése.

Vidéki tagjaink buzdításául s főként a vidék közönyösségének felébresztésére és művészeti érzékének fejlesztésére kiválóan alkalmasnak találom a vándorkiállítások rendezését, amelyekkel egymásután több várost lehetne fölkeresni.

Szükségesnek tartom a társas kirándulások at is, amelylyel egy-egy érdekesebb pont fényképezésével a tagok közötti versengést idézzük

elő. Szövetségünk egyik kardinális feladatának tekintem, hogy az ország történelmi nevezetességű pontjai, — várromok, historiai házak, tájékok, bútorok stb. — lefényképeztesse s szövetségünk kép- és könyvtárában elhelyezve, az enyészettől és elfeledéstől megóvassanak.

Szövetségünknek mindezekon felül még egy főfeladata van, amely ugyan nem érinti a célul kitűzött művészeti és tudományos fényképezést, de amelyet egy magyar testület sem hagyhat figyelmen kívül. Ez a feladat a magyar fotoipar és kereskedelem fejlesztésében rejlik. Kötelességünk támogatni, irányítani és fejleszteni a zsenge, honi papír- és lemezgyártást, nemkülönben a már-már fejlődő kamara-ipart, mert a hazai ipar nem nélkülözheti annak a hatalmas szövetségnek támogatását, amelynek hivatása az összes magyar-honi amatőröket magában egyesíteni.

Törekedjünk továbbá a magyar fotokereskedelem támogatása által e tekintetben is eleget tenni hazafias kötelességünknek s hassunk oda, hogy legalább is a gyáros és fogyasztója között, a közvetítő, *magyar* kereskedő legyen. Ha szövetségünk függetleníti a magyar kereskedőket a bécsi közvetítőktől, akkor elhervadhatlan érdemeket szerez e téren is.

Ezek képezik röviden összefoglalva szövetségünk feladatait s kérem igen t. Szerkesztő urat, — ha céljaink érdekében levőnek találja —, az itt felsorolt eszmék közül egyikét-másikat a Magyar Amatőrök Országos Szövetségének figyelmébe ajánlani, felajánlván egyúttal szerény tehetségemet és közreműködésemet azok megvalósításához. Budapest, 1906. március 1.

Spady Zsigmond.

*

Szövetségünk e lelkes tagjának levelét egész terjedelmében közöljük s minden részletében ajánljuk az illetékes tényezők figyelmébe.

A szerkesztő.

□ □

□ □

Az Amatőr mult (1905.) évfolyamát a Magyar Amatőrök Országos Szövetségének tagjai *féláron* (7 koronáért) rendelhetik meg lapunk kiadóhivatalában. Telefonon is. Telefonszám: 94—49.

A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Hivatalos rész.

A „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége“ a marseille-i tárlaton. Miként már hivatalos lapunk egyik utóbbi számában jeleztük, a „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége“, dacára alig kéthónapos fennállásának már a külföld tárlatain is hírt-nevet szerez a magyar művész-amatőr-fényképezésnek azzal, hogy gyűjteményesen vesz részt a külföldi tárlatokon. Most pedig — a Marseille-ből postán vett kiállítási katalógus alapján arról számolhatunk be t. tagjainknak, hogy a marseille-i tárlatnak bizonyára igen szigorú — de igazságos — zsürije, a szövetségünk kiküldötte 16 kép közül *egyetlen-egyét sem utasított vissza*. Örömmel vesszük és adjuk tudomásul e tényt mindazoknak, akik a magyar amatőrök ez újabb sikerén örülni tudnak és egyúttal alább közöljük azoknak a tagjainknak névsorát, kiknek szövetségünk és a magyar amatőrvilág e sikert köszönheti. Ezek *Buchwald Dezső* (1 képpel), *Kohlman Artúr dr.* (4 képpel), *Komoróczy Andor* (4 képpel), *Láng Andor* (1 képpel), *Révész Zoltán* (4 képpel), *Tóth Ignác* (2 képpel).

A nizzai, berlini és párisi nemzetközi tárlatok. T. tagjaink már bizonynyal értesültek hivatalos közlönyünkben, „Az Amatőr“-ből arról, hogy Nizzában már áprilisban, Berlinben és Párisban pedig júliusban nemzetközi kiállítások nyílnak meg. E kiállításokon szövetségünk is résztvesz. A nizzai kiállításra a Marseille-ban kiállított képek vándorolnak tovább.

A berlini tárlatra titkárságunk útján egyelőre 30–40 kép elhelyezésére szükséges falfelületet kérünk szövetségünk gyűjteménye részére a berlini rendező-bizottságtól. Arra kérjük tehát t. tagjainkat, hogy e kiállításra *művészi* vagy *tudományos* felvételeikkel való részvételüket minél számosabban még e hó 25-ig bejelenteni sziveskedjenek.

A párisi tárlaton valószínűleg szintén résztvesz szövetségünk. A résztvenni szándékozókat arra kérjük, hogy ebbeli szándékukat a titkársághoz mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Szövetségünk első házi kiállítása. Ertesítjük t. tagjainkat, hogy *első* házi kiállításunkat már április hó második felében tartjuk meg, melyen bármely *jó kivitelű, bekeretelt* (vagy egyébként felakaszthatóvá tett) kép kiállítható. Zsüri nincs. A képek április 5-ig bejelentendők, hogy a képek száma szerint idejekorán határozhassunk aziránt, hogy a kiállítást egyesületi helyiségeinkben, avagy más e célra alkalmas helyen rendezzük.

A kiállításokat rendező bizottság.

A szövetség asszisztense. Egyik utóbbi választmányi ülésen határozatba ment, hogy a szövetségi asszisztens: *Spady Géza* szakfényképész által benyújtott és előgadott munkatarifa közhírré tétessék s tagjaink figyelmébe ajánltassék. Az alant közölt *igen mérsékelt* árakon szövetségünk asszisztense t. tagjaink munkáit kidolgozásra elvállalja. Az árakban bennfoglaltatik mindennemű anyag és egyéb szükséglet, mint lemez, papír, festék, karton stb. Ajánljuk t. helybeli és vidéki tagjaink figyelmébe szakavatott asszisztensünket s kérjük, hogy munkáikkal őt személyesen, küldönc vagy posta útján felkeresni sziveskedjenek. Egyúttal megemlíttük, hogy ügyrendünk szerint az asszisztens köteles a munkadíj felét előre, felét pedig a munka szállításakor kérni. Cím: *Spady Géza* a Magyar Amatőrök Országos Szövetségének asszisztense, Régi Posta-u. 11. II. em. A szövetség választmánya által megállapított árak a következők:

A munka	N a g y s á g a									
	4×5 6×6	6×9 6½×11	8×10½ 6×13	9×12 10×12½	12×16½ 13×18	16×21 18×24	21×27 26×31	30×40	40×50	50×60
n e m e										
	Árak koronákban									
Előhívás ¹⁾	08	10	12	14	20	30	40	70	1.—	1.50
Erősítés vagy gyöngítés	08	10	12	14	16	18	25	40	60	80
Arckép <i>negatív</i> retouche ²⁾ ...	16	20	24	30	40	60	1.—	1.50	2.—	3.—
Arckép <i>pozitív</i> retouche ²⁾ ...	08	10	12	15	20	30	60	1.—	1.50	2.—
Nagyítások lemezre	—	—	—	1.20	1.50	2.—	3.50	4.—	5.—	6.—
Nagyítások <i>negatív</i> papírra ...	—	—	—	—	1.20	1.50	2.—	2.50	3.—	4.—
Nagyítások <i>brom</i> papírra retouche nélkül ...	—	—	—	50	80	1.20	2.—	2.50	3.—	3.50
Nagyítások <i>brom</i> papírra retouche és <i>passepapier</i> tóttal	—	—	—	1.20	1.50	2.50	3.—	4.—	5.—	6.—
Nyomatok <i>protalbin</i> v. <i>celloidinra</i> ³⁾	12	14	18	20	30	60	1.—	1.50	2.—	2.50
Nyomat <i>mat</i> papírra ³⁾	14	16	20	25	40	70	1.20	1.80	2.50	3.—
Nyomat <i>solio</i> , <i>lenta</i> v. <i>veloxra</i> ³⁾ ...	14	16	24	30	50	80	1.40	2.—	3.—	3.50
Höcheimer gummi nyomat	—	—	—	1.80	2.—	2.50	3.—	4.50	6.—	8.—
Pigment nyomat	—	—	—	2.—	2.20	2.50	3.—	4.50	6.—	8.—

Minden más munka külön megállapodás szerint.

¹⁾ Legalább 10 drb együttesen megrendelt lemez hívásánál 15% engedmény. — ²⁾ Tájkép retouche és aránytalanul nagy fejek retouchirozására külön megállapodás történik. — ³⁾ Kartontra ragasztva, a kartonnak árjegyzék szerinti megtérítésével.

Ismerkedési estély. Tagjainknak egymással való megismerkedése céljából f. hó 10-én *társas vacsorával* egybekötött ismerkedési estélyt rendezünk, melyre t. tagjainkat ezúton is meghívjuk. A találkozás este 7 órakor az egyesületi helyiségekben (IV., Régi posta-utca 11. sz. II. em.) vagy 8¹/₂ órakor az *Országos kaszinó alsó éttermében* történik. Kérjük t. tagjainkat, hogy ez első társas vacsorán valamenynyien megjelenni sziveskedjenek.

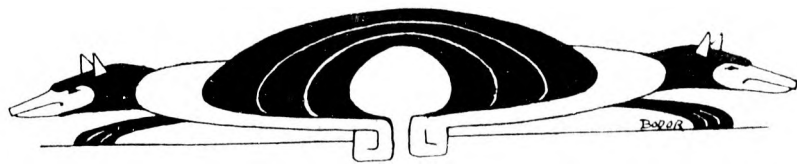
Társas kirándulások. A tavasz beköszöntével a tájképezésre újabb alkalom kínálkozik, a tervbe vett társas kirándulásokat megkezdjük. Az első ilyen kirándulást — kedvező idő esetén — *április hó 1-én (vasárnapon)* délutánra rendezzük és arra t. tagjainknak figyelmét már most felhívjuk. A célba vett helyet, valamint a találkozás helyét lapunk legközelebbi számában hozzuk tagjainknak tudomására.
A háznagyok.

Látogatás a Rigler-féle lemezgyárban. Miként t. tagjaink „Az Amatőr“-ből már értesültek *első hazai fotoipari vállalatunk*, a Rigler József Ede r.-t. immár felépült és a modern fotoipari gyárüzemhez megkivánt módon berendeztetvén, *Piller Ferenc*

fotokemikus vezetése mellett üzembe lépve, az első *magyar lemezek* gyártását megkezdette. A Rigler-gyár igazgatósága szövetségünket lemezei gyártásának, a gyár berendezésének megtekintésére meghívta. Szövetségünk céljai között a hazai fotoipar felkarolása, fejlesztése és virágzóvá tétele mint elsőrendű fontosságú szerepel.

Ezért a szíves meghívás alapján e hó első napjaiban szövetségünk tisztikarának és választmányának néhány tagja a gyárat megtekintette és — a látottaknak minden amatőr-fényképezőre nézve rendkívül tanulságos voltából kiindulva, — a gyár újabb *csoportos* megtekintését hozta javaslatba. Az újabb látogatás időpontját és a találkozás helyét t. tagjainknak idejekorán tudomására hozzuk.
Az elnökség.

Választmányi ülés. A folyó hó 6-án megtartott választmányi ülés hivatalos lapunknak zártával egybeesvén, a jegyzőkönyv kivonatát a legközelebbi számában adjuk.
A jegyzők.

Fényképezési készülékek és eszközök gyára

WIEN
Graben
♥ 31 ♥

R. LECHNER

(WILH. MÜLLER)

esászári és királyi udvari szállító.

WIEN
Graben
♥ 31 ♥

LECHNER-féle új zsebkamara kívülről szabályozható, pillanat- és időfelvételre berendezett függőzárúval, Goerz-Dagor III. vagy Celor I. b., Steinheil-Orthostigmat B, Voigtlander-Collinear III. és Zeiss-Tessar II. b. objektívvel készül. Az árban befoglaltatik 3 könyvszerűen felnyitható kettős lemeztartó (kivánatra helyettük egy váltókazetta 12 üveglemezre vagy 1 tekercs filmkazetta) és finom bőrtáska.

6×9 cm. lemeznagyságra	...	K. 280.—
9×13 "	"	" 330.—
13×18 "	"	" 480.—
9×18 "	" (stereoskop-panoráma)	" 505.—

„PREMOFILM-PACK“ kazetta:

9×12 cm. K 15.—	13×18 cm. K 25.—
-----------------	------------------

LECHNER-féle új kézi kamara Goerz-Celor I. c. vagy Steinheil-Unofocal II. objektívvel, 3 kettős lemeztartóval és táskával.

A. minta meghatározott rés-szélességű függőzárúval (kb. 1/120 másodpercig)	... K 200.—
B. minta Anschütz szerint beállítható függőzárúval (egész 1/1000 másodpercig)	... K 220.—

A WERNER-féle készülék 13×18, 18×24, 21×26, 24×30 és 30×40 cm. lemeznagyságokra készül és egyike a legcélszerűbb állványos kamaráknak.

LECHNER-féle új magnalium-botállvány háromlévi csövekből, panoráma-berendezéssel ... K 50.—

Különlegességek pigment- és gumminyomáshoz.

~ Nagy raktárt tartunk idegen gyártmányú készülékekből is. ~

~ ~ ~ ~ ~ Kivánatra árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük. ~ ~ ~ ~ ~

♥♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥♥

KÜLÖNFÉLÉK.

Fényképezés éjjel. Az alkonyat ideje és az illető évszak, tudvalevőleg az egyes helyek földrajzi szélessége szerint változik. A nyári hónapokban mintegy 40 percig tart, úgyszintén a napéjegyenlőség idején, tavasszal és ősszel. Nyár derekán még egy teljes órával napnyugta után, ha az objektív a kellő módon fényerős, igen jó tájképet lehet felvenni 5 percig tartó exponálással (vizi képnél elég ha 2 percig exponálunk). Még portrét is lehet jóval naplemente után készíteni. Így sikerült nyárderekán szerzőnek jó $\frac{3}{4}$ órával napnyugta után igen jó személyfelvételt eszközölni, melynél az exponálás csak 40 másodpercig tartott. Természetesen semmiféle mesterséges fényt nem alkalmazott. Az átmenet a szürkületből az éjjelbe persze fokozatosan történik és tiszta nyári éjszakákon nincs is abszolút sötétség úgy, hogy mindig lehet fényképezni anélkül, hogy az exponálás 1 óránál tovább kellene, hogy tartson. Holdvilágos éjjelen az exponálásnak 120.000-szer annyi ideig kell tartania, mint napfénynél. Ha pl. egy tájfelvétel teljes napfényben tart $\frac{1}{50}$ másodpercig, akkor holdfényben ugyanannál a tárgynál 40 percig kell exponálnunk. Ha olyan képet akarunk felvenni, melynél a holdat a maga egészében akarjuk

feltüntetni, olyankor exponálunk, mikor a hold még a környezethez képest világítólag hat. Körülbelül 10—15 percig a teljes szürkület előtt ajánlatos az ilyen felvételeket eszközölni. A megvilágítás legfőbb 15 percig tarthat, különben a hold mozgása látszani fog. Az éjjeli felvételeknél használjunk lehetőleg nagy gyújtávolságú objektívet és mindig a legnagyobb diafragmával eszközöljük a felvételt.

Pigmentpapírok átvitel nélkül. A pigmentpapírok általában tudvalevőleg festékanyagot tartalmazó zselatinréteggel bevonvák; fő előnyük a chlor-ézüst papírok fölött, hogy tartósságuk végtelen és a színfokozatuk sokkal tökéletesebb; ez természetesen az erős fényrészekre és a mély árnyékokra vonatkozik. Nemrégén kerültek forgalomba *direkt másoló pigmentpapír* név alatt új másolóanyagok. E pigmentlapoknak papíralapja lényegesen különbözik a közönséges zselatinrétegű papíroktól. Az ezekkel készített képeknek a hatása igen közel jár a gummy-nyomatokéhoz. A *pigment* nevet azért nem lehet e papíroktól megvonni valami megkülönböztető név pedig félreértések elkerülése végett szükséges. A régi pigmentpapíroknak megmarad régi nevük. Az újak neve „*pigment-kasein*“.

A kb. 120 szövegoldalú (német nyelvű)

„AGFA“-foto-kézikönyv

receptek, utmutatások, táblázatok elismérések, használati utasítások, árak stb. stb.

Vászonkötés.

Ára 40 fillér.

16 oldalas „AGFA” ismertetések ingyen minden foto-üzletben és AZ AMATŐR mellékleteként.

Legújabb „AGFA”-gyártmányok:

„AGFA”-CHROMO } -lemezek és
-sikfilmek.

CHROMO-„ISOLÁR” } -lemezek
-sikfilmek
-zsebfilmek.

:: (színérzékeny és fényudvarmentes) ::

Szabadalmazott.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

Objektivek tisztítása. Ha magunk akarjuk az objektivet a lassanként reája rakódott portól, pizoktól stb.-től megtisztítani és nem akarunk ezért valami optikai intézethez fordulni, akkor a következőképpen járunk el. Szétsavarjuk az egyes lencsákat, figyelve arra, hogy minő sorrendben következnek egymásra. Azután minden egyes lencsét egy kis selyempapírosba göngyöltve, porcellán vagy üvegtálba teszük, melyet már előre megtöltöttünk tiszta vízzel. Miután a lencsék már jó ideig állottak vízben, kivesszük és egy darab vászonnal vagy még inkább szarvasbőrrel óvatosan megszáritjuk és ledörgöljük. Ugyanezt a műveletet megismételjük most, csak a víz helyett alkoholt veszünk. A lencsákat azután *megfelelő sorrendben* összeállítjuk.

Kinematográf-képek. A kinematografikus művészetnek egyre több és több a híve. Már a legmagasabb körök is élénken érdeklődnek iránta. Így legutóbb Frigyes Ágost szász királynak udvarában — Ő felségének a szász királynak és a trónörökösnek, valamint a magasrangú katonai tisztikar jelenlétében — oly mozgó fényképek kerültek bemutatásra, melyek legnagyobbbrészt a katonai életből merítették tárgyukat. E mozgó fényképek bemutatása a kifogástalanul működő, felette elmés szerke-

zetű *Ernemann-féle „Kino“*-val történt. A bemutató előadás felette-mód jól sikerült és a magas uraságok legnagyobb tetszésüknek és meglegedésüknek adtak kifejezést. Így írja ezt — drezdai forrásunk.

Bevonat fatalak részére. Vegyítsünk össze egyenlő mennyiségű guttaperkát és paraffint gyenge tűz fölött és mikor már pépszerűvé oldódott, akkor megmelegítjük a bevonandó tálat és beleöntjük óvatosan az oldatot. Ha tüzes vassal simítjuk le az egészet, akkor vulkanizált gummiszerű felületet nyerünk. Az így nyert máz azután végtelen tartósággal bír.

Megvilágított lemezek elesomagolása. Felhasznál, de még elő nem idézett lemezeket sohasem szabad ujságpapír közé csomagolni, mert hosszabb idő után az ujság betűi lemásolódnak a lemez rétegére, ami az előhíváskor világosan látható lesz.

□ □

ADÁS, VÉTEL, CSERE

Eladó egy teljesen jó karban levő 9×12 cm. Goldmann univerzális klappkamara Steinheil Antiplanettel (No 2 F. 8 gyújtávolság 120 mm) 3 kettős zsalu-kazettával és táskával 80 koronáért. Cím: *Ágoston Béla*, VIII., Sándor-tér 4. I. e. 1/B. Megtekinthető u. o. d. u. 4—6 óráig. □ □

KIZÁRÓLAG CSAK VALÓDI

PERZSA- SZŐNYEGEK

úgyszintén INDIAI- és KIS-ÁZSIAIAK legnagyobb választékban.
Olcsó szabott áron. ✿ Megtekinthetők vételkényszer nélkül.

STEIN VILMOS ÉS FIA

Budapest, V., Erzsébet-tér 16

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. O. Baja. 1. Egyik képre vonatkozólag már előzőleg vette értesítésünket. Mi is az Önét. Ezzel azt hisszük, az ügy el van intézve. Borjas képe amolyan időtöltésből készült „amatőr-fénykép”, két folyóparti csónakos, hajós képe közül a jobbik az, amelyiknek alsó sarkában néhány csónak látszik. Ebből kevesebb részletet feltüntető, művészibb technikájú nagyítással, esetleg lehetne „képet” is alkotni. 2. Barátjának *találmányára* nézve az a nézetünk, hogy azt okvetetlenül szabadalmaztatnia *kell*, ha ő a feltalálói jogot és az ipari értékesítési jogot magának biztosítani óhajtja. Ez elsősorban a szabadalmi hivatalnál találmánya leírásával és rajzával felszerelt bejelentő kérvény útján történik. Ha ugyanily, vagy lényegében hasonló találmány még ez ideig bejelentve nincs, akkor a szabadalmi jog elnyerhető. Ezért ú. n. szabadalmi díj jár. Bővebb felvilágosítást a szabadalmi törvény ad. Ha az Ön barátja találmányát szabadalmaztatni óhajtja, akkor legjobban teszi, ha e végből szabadalmi ügyvivővel lép érintkezésbe. Ez a szükséges rajzokat, kérvényt is elkészíti és az egész ügynek szakszerűen utána jár, sőt az esetleges értékesítésben is segítségére lehet az Ön barátjának. Ily szabadalmi ügyvivő pl. *Török* László mérnök (Budapesten VI., Teréz-körút 1/c) a ki lapunkban is hirdetett.

F-y I-e mérnök, **Budapest.** Beküldött képei közül hangulatos témát választott a „Magány” címűnél. Annál nagyobb kár, hogy sötét tónusú táj felett vakítóan napos (fehér) égbolt húzódik végig, melyet egyetlen kis báránnyal sem szakít meg. A „Részlet Kerepes határából” címűben tulsok anyagot halmoz össze. A sok csoportnak mindegyike külön kép tárgya lehetett volna. „Részlet Kézdivásárhelyről” címűben a jobboldalon a képbe nyúló pajta bátran elmaradhatott volna. De el a két

ölberakott kezű, városi nyaraló diák is. E tárgyat sokkal hatásosabban dolgozhatta volna fel, ha a felesleges „stafázst” elhagyva, inkább az előtérben levő virágra irányította volna a figyelmét. Ezek az előtérben a kép tárgyát, a fák a háttérben a stafázst képezhetnék volna s akkor a felvételtől — kép lett volna. Szives elismerését köszönjük.

O. L. N. urnő Budapest. A beküldött képek közül a „Merengés” közölhető lenne, ha megfelelő másolatot (nem tükrőfényűt!) kaphatnánk róla. Vagy esetleg a lemezt. A többi a közlésre kevésbé alkalmas. Hogy miért, arról részletesebben legközelebb.

Névtelen. Mindenekelőtt a jövőre nézve — csak annyit, hogy *„névtelen levelekre nem válaszolunk”* — s ez az elvi kijelentésünk minden egyes „szerkesztői üzenetek” rovata előtt olvasható. Ha tehát ez egyszer ez elvünktől eltérünk, ezt tisztán annak köszönheti, hogy beküldött képeiről „szigorú” kritikát kér s azok között egy olyan is van, melynek szerzőjét kitudni szeretnők. Ez a „*Maria Wörth*” című. Oly szép, oly hangulatos és oly művészi felfogású e kis képecske, hogy valóban kíváncsian várjuk, vajjon ki az a „kezdő” a ki így dolgozik és „egy hű előfizetőjük” álnév alá rejtőzik. A többi két képe csak kezdő amatőrfénykép (ha jó kivitelű is), a „kép” mellett, mely megérdemelne egy művészi technikájú nagyítást. Lapunknak szeretetéért és azért a meglehangú elismerésért, melylyel ennek adózik fogadja őszinte köszönetünket.

Szerkesztő:
KOHLMAN ARTÚR dr.

Helyettes szerkesztő:
GÁRA REZSŐ dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89. sz.

Telefon 94-49.

Nyomda: „Patria” részv.-társaság Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek).

ALAPITVA
1858-ban

R. A. GOLDMANN

ALAPITVA
1858-ban

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

VIKTORGASSE Nr. 14 ● WIEN IV/2 ● VIKTORGASSE Nr. 14

Ajánlja legjobb hírű, általánosan ismert

utazó- szalon- reprodukáló és pillanatkamráit,

melyeknek ELŐNYEI röviden összefoglalva a következők: redőny- és gördülőzár, a mely kívülről az egész lemezszélességtől 2 mm.-ig állítható be, redőnyszélességük és rugófeszültségük kívülről szabályozható és leolvasható. A redőnyzár pneumatikus kioldással bármily hosszú időfelvételekre is használható. Objektívja mindkét irányban a legnagyobb mértékben eltolható és a vetítési területre teljesen középpontosan szerelt s a mi által egyenletesen eloszló élesség érhető el.

LEGNAGYOBB UJDONSÁG: KLAPP-KAMARA

Legnagyobb szilárdság és az ollószerkezetnek legnagyobb mérvű könnyedsége. A kivitel leg-tökéletesebb pontossága. OBJEKTÍVEK: C. P. GOERZ r.-t. Berlin, CARL ZEISS Jena,

VOIGTLÄNDER & SOHN r.-t. Braunschweig, C. A. STEINHEIL SÖHNE München és

E. SUTER Basel. — Gazdagon illusztrált ÁRJEGYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE. Kérjük a GOLDMANN-féle KLAPP-KAMARÁNAK most megjelent művészi kivitelű illusztrált ismertetését, a mely egyúttal KITŰNŐ UTMUTATÓ KEZDŐK ÉS HALADOTTABBÁK RESZÉRE.

♥♥♥♥

♥♥♥♥

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

Helyiségváltás!

BELLER REZSŐ FÉNYKÉPÉSZ

értesíti t. megrendelő közönségét,
hogy IV., Egyetem-tér 5. sz. (I. em.)
alatti helyiségeit m. évi nov. 1-től fogva

BUDAPEST, Bokréta-utca 23. szám

alá helyezte át és kéri megren-
delőinek további támogatását.

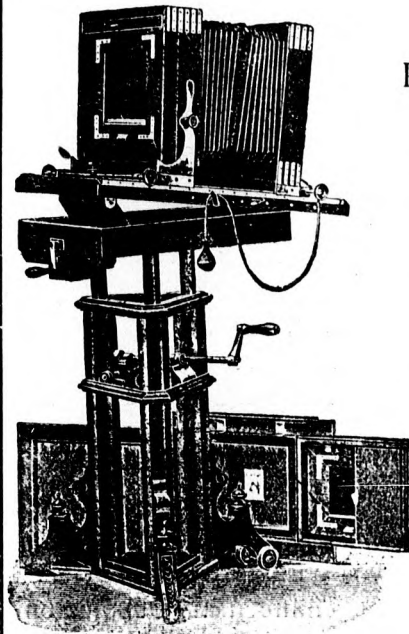
Uj, a modern szükségletnek megfe-
lelő berendezése pedig arra képe-
síti, hogy minden kívánságnak — me-
lyet ma a közönség egy jó fénykép-
hez fűz, — meg tud felelni. Elvállal
jutányosan mindennemű amatőr fény-
képezési munkát, fényképezési kü-
lönlegességek készítését, úgy mint
gummi-, pigment- és platinnyomás.
Negatív-papír és bromezüst nagyítást.
Filmek kidolgozását. Gyors és pon-
tos szállítás!

Amatőrök szakszerű kiképzése bármely fényképező eljárásban

SIMON MIHÁLY

ELSŐ MAGYAR FÉNYKÉPEZÉSI
MŰASZTALOS BUDAPESTEN,
VII. KERÜLET, RÓZSA-UTCA 15. SZ.

(Wessélyi-utca sarkán).

KÉSZIT: Utazó, mű-
terem- és reproduk-
ció kamarákat. Készülékeket cinko-
grafiai intézeteknek és
a háromszínyomás
céljaira. Minden
e szakba vágó mun-
kát és javításokat
precíz kivitelben,
gyorsan és szolid áruk
 mellett végez.

WESSELY LIPÓT

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

♥ Ajánlkozik a legjobb egy- és többszínű ♥
♥ klisék készítésére a legrövidebb idő alatt. ♥

BUDAPEST, V., DOROTTYA-U. 11.

KERETEKET

művészes kivitelben,
fényképekhez és festmé-
nyekhez olcsón készít

A BAZÁR-
UDVARBAN

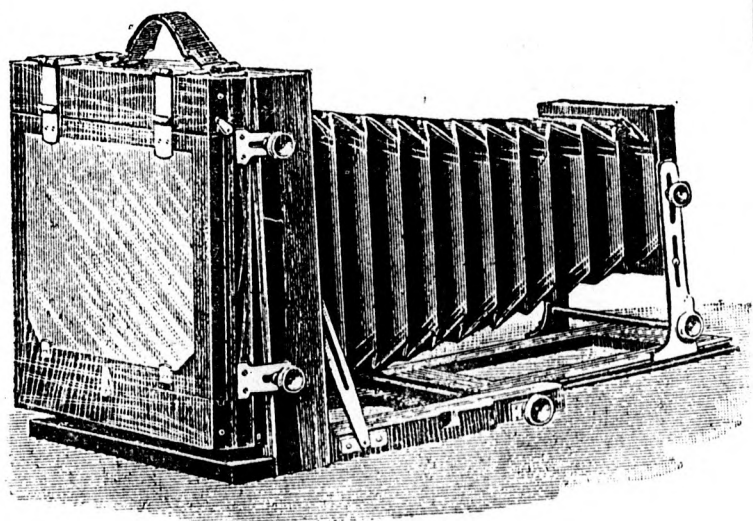
SCHNEIDER FERENC

~ KÉPKERETEZŐ ~

BUDAPEST, IV., KORONAHERCEG-UTCA 7. SZ.

Könyvek :: Folyóiratok

AZ ÖSSZES HAZAI ÉS KÜLFÖLDI
művészeti és szakkönyvek, valamint folyóiratok
megrendelhetők „Az Amatőr” kiadóhivatalában

GERLICH ÉS SVUGER BUDAPEST

VII. KERÜLET, KLAUZÁL-UTCA 21.
FÉNYKÉPEZÉSI GÉPEK MŰASZTA-
LOSAI. JAVÍTÁSOKAT A LEGJUTÁ-
NYOSABB ÁRON ESZKÖZÖLNEK.

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél szíves djenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

C. Merck

A MERCK-féle fényképezési célra szolgáló készítmények kitűnő eredményt adnak feltűnő hatáttalan tisztaságuknál fogva.

Sublimált Brenzkatechin. Kristályozott könnyű alak. Pyrogallol. nehéz alak.

Hydrochinon hófehér. Collodium. Formaldehyd.

A Merck-féle fényk. készítmények kis pilulák és töltvények alakjában felette kényelmesek mindennemű fényképezési fürdők és oldatok előállítására

Cyankalium. Vegyi szerek a fényképmásolási és reprodukálási eljárásokhoz. Fixálónatron.

Arany-, ezüst- és platinsók, bromkalium, bromammonium, jodkalium, cerisulfat stb

Kérjük a fényképezési szaküzletekben, valamint a drogistáknál ME-OK-féle fényképezési készítményeket eredeti csomagolásban!

Darmstadt

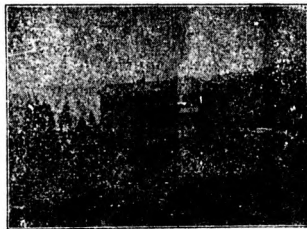
VINDOBONA

Vindobona-lemezek
elérhető legnagyobb fokú érzékenységük és tökéletes megbízhatóságuknál fogva a téli időszakra nélkülözhetetlenek.

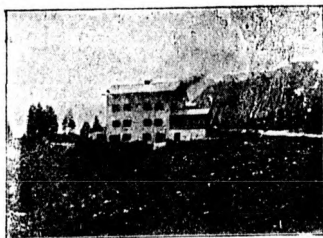
Vindobona-brómezüstpapír papírok és levelezőlapok.

Nappali előhívós papirosok és kartonok.

Negativpapírok a téli időszakra legmelegebben ajánlhatók.

Másolat közönséges papíron.

Másolat Rembrandt-papíron.

REMBRANDT

(Szabadalmazott és lajstromozott szó- és kép-védjegy.)

Egyedüli specziális papiros, mely vékony, szürke, egyhangu (flau) és csaknem teljesen hasznavehetetlen negativekről is teljesen használható másolatokat ad.

Kezdőknek és minden nehezebb, így pl.: Röntgen- és Mikrofényképekhez megbecsülhetetlen értékű.

Rembrandt-levelezőlapok vékony (flau) negativekhez.

PHOTO-CHEMISCHE-FABRIK FERDINAND HRDLIČZKA
VII/3, ZIEGLER-GASSE 96. WIEN VII/3, ZIEGLER-GASSE 96.

AMATŐR FÉNYKÉPEZŐK FIGYELMÉBE!

Fokozható művészi hatás tekintetéből korszakos jelentőségük a

Máyerling Károly által föltalált ophtalochromat-folyadéklencsék

A 14 államban szab. nagyjelentőségű magyar találmány fényerősségben fölümúlja az eddig használt, tömör üveglencsüket. Rendkívül olcsó objektívjei használhatóságáért és tartóságáért teljes felelősséget vállal.

Képes magyarázó árjegyzéket bérmentve küld:

MÁYERLING ÉS TÁRSAI
optikai folyadéklencse- és műszergyára
BUDAPEST
VII., KEREPESI-UT 30. SZ.

Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

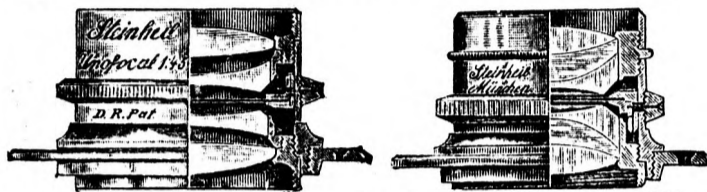
C. A. STEINHEIL SÖHNE

= OPTISCH-ASTRONOM. WERKSTÄTTE =
(Gegr. 1855.) **MÜNCHEN** (Gegr. 1855.)

Orthostigmatok F 1:6,8; gyutávolság 1:12.

Sorozat (Ser.) B., D. és E. Legfényerősebb kitteztet univerzális minden célnek megfelelő objektívek.

= **Orthostigmat-sorozatok.** =

Unofocalok 1:4, 5 és 1:6. (Sorozat I. és II.)
Legfényerősebb kitteztetlen szimmetrikus anasztigmatok arekép és kézkamarák részére.

= **Kézikamarák** orthostigmatokkal és unofocalokkal. =

Vezérképviselő Magyarországon-Ausztria részére:

Karl Seib, Wien, I., Grillparzerstr. 5.
Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Kényelmes amatőrök

csakis

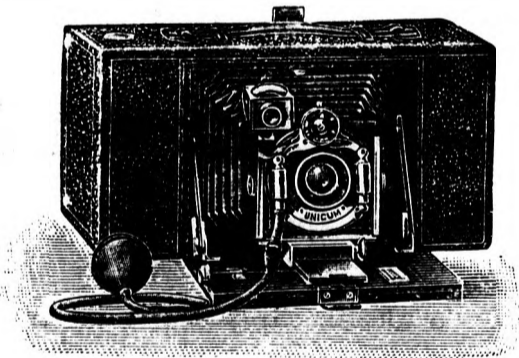
Ernemann „Heag XII”

gépet vesznek

k. b. 2,5 cm. vastag.
550 gr. nehéz.
Optikája elsőrangú.
Kihuzata 27 cm.
Sektor-zár.
Méréselt ár.

Kérjen
12 sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

Heinr. Ernemann Act.-Ges.
DRESDEN-A. 21.

Rietzschel „CLACK“-ja

fényerős RIETZSCHEL anasztigmat F/8.
A LEGJOBB, LEGTÖBBET NYUJTANI KÉPES univerzális kamara film és lemezre.
Minden egyes filmfelvétel beállítható.

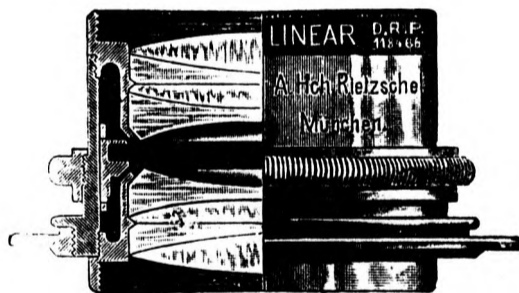
Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Beszerezhető minden nagyobb szaküzletben vagy

H. HCH. RIETZSCHEL, OPTISCHE FABRIK, G. m. b. H.

☐ ☐ **MÜNCHEN L., SCHILLERSTRASSE NR. 28.** ☐ ☐

Nagybani képviselője Ausztria-Magyarország számára: **Georg Jann, Wien IX/4., Lustkandlgasse 12.**

Rietzschel „LINEAR“-ja

a legfényerősebb KITTEZETT univerzális anasztigmat. -- Német bir. szab. 118,466.

A legmagasabb fényerő F:4,5.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

BIRKANYÁJ A POROS ÚTON.

A NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSBÓL.

«AZ AMATŐR» MŰMELIÉKLFTE.

CHARLES JOB.

